

TERVEYDEN JA HYVINVOINNIN LAITOS

Opiskelijan rokotukset

19.9.2017

Taneli Puumalainen

ROKOTTAMINEN

Eri ryhmien rokotukset

Lasten ja nuorten rokotusohjelma

Aikuisten rokotusohjelma

Turvapaikkaa hakevien rokotukset

Maahanmuuttajien rokotukset

Työelämän rokotukset

Lääketieteellisten riskiryhmien rokottaminen

Raskaana olevien rokotukset

Raskautta suunnittelevien rokotukset

Rokotukset puolustusvoimissa

Opiskelijoiden rokotukset

Opiskelijoiden rokotukset

- [Tarkista rokotussuoja](#)
- [Työhön liittyvä suoja- ja rokotustarve](#)
- [Työharjoitteluun liittyvä rokotussuoja](#)
- [Tartuntatautilain mukainen suoja työharjoittelua varten](#)
- [Ulkomaille opiskelemaan lähtevän rokotukset](#)
- [Ulkomailta tulevan opiskelijan rokotukset](#)

Kunnan perusterveydenhuollon on järjestettävä opiskeluterveydenhuollon palvelut alueellaan sijaitsevien lukioiden, ammatillista peruskoulutusta antavien oppilaitosten, ammattikorkeakoulujen ja yliopistojen opiskelijoille. Palvelut tulee järjestää riippumatta siitä, mikä on opiskelijan kotikunta.

Opiskeluterveydenhuoltoon kuuluu myös opiskelijan työssäoppimisen ja työharjoittelun aikainen terveydenhuolto.

Jos opiskelijalla ei ole oikeutta opiskeluterveydenhuollon palveluihin, hänelle tulee sosiaali- ja terveysministeriön linjauksen mukaan antaa tarvittavat rokotukset kunnan perusterveydenhuollossa. Jos tämä ei jostain syystä ole mahdollista, opiskelija voi saada rokotukset myös kotikunnassaan.

Tarkista rokotussuoja

Varmista, että opiskelijalla on suoja **jäykkäkouristusta ja kurkkumätää** vastaan. Lisäksi opiskelijalla tulee olla joko sairastettujen tautien tai kahden MPR-rokoteannoksen antama suoja **tuhka- ja vihurirokkoa sekä sikotautia** vastaan. Täydennä suoja, jos se on vajaa.

Arvioi kuuluuko opiskelija kansallisen rokotusohjelman mukaisten **riskiryhmärokotusten** piiriin. Opiskelija saattaa tarvita esimerkiksi terveydentilansa tai elämäntilanteensa vuoksi influenssarokotuksen tai hepatiittirokotuksen.

[Aikuisten rokotusohjelma](#)

Kansallisen rokotusohjelman mukaiset rokotukset ovat opiskelijalle maksuttomia.

Voit käyttää opiskelijoiden rokotuksiin kansallista rokotusohjelmaa varten hankittuja rokotteita. Opiskeluterveydenhuolto saa rokotteet oppilaitoksen sijaintikunnan

MUUALLA PALVELUSSA

[Opiskelijoiden hepatiitti B-rokotteista kysyttyä](#)

[MPR-rokote](#)

[Influenssarokote](#)

[dT-rokote](#)

[dtap-rokote](#)

[Vesirokkorokote](#)

[Hepatiitti A- ja B -rokote](#)

Opiskelijan rokotukset

- Kunnan perusterveydenhuollon on järjestettävä opiskeluterveydenhuollon palvelut alueellaan sijaitsevien lukioden, ammatillista peruskoulutusta antavien oppilaitosten, ammattikorkeakoulujen ja yliopistojen opiskelijoille
- Palvelut tulee järjestää riippumatta siitä, mikä on opiskelijan kotikunta
- Opiskeluterveydenhuoltoon kuuluu myös opiskelijan työssäoppimisen ja työharjoittelun aikainen terveydenhuolto
- Jos opiskelijalla ei ole oikeutta opiskeluterveydenhuollon palveluihin, hänelle tulee sosiaali- ja terveysministeriön linjauksen mukaan antaa tarvittavat rokotukset kunnan perusterveydenhuollossa
 - **Jos tämä ei jostain syystä ole mahdollista oppilaitoksen sijaintikunnassa, opiskelija voi saada rokotukset myös kotikunnassaan**
- Kansallisen rokotusohjelman mukaiset rokotukset ovat opiskelijalle maksuttomia

Rokotussuoja – kaikille opiskelijoille

- Varmista, että opiskelijalla on suoja **jäykkäkouristusta ja kurkkumätää** vastaan
- Lisäksi opiskelijalla tulee olla joko sairastettujen tautien tai kahden MPR-rokoteannoksen antama suoja **tuhka- ja vihurirokkoa sekä sikotautia** vastaan
- Arvioi kuuluuko opiskelija kansallisen rokotusohjelman mukaisten **riskiryhmärokotusten** piiriin

Työhön liittyvä rokotustarve

- Moni opiskelija työskentelee opintojensa ohessa
- Työsopimussuhteessa oleva opiskelija voi saada rokotuksia työterveyshuollossa
 - Influenssarokotus osana kansallista rokotusohjelmaa sosiaali- ja terveydenhuollon tai lääkehuollon tehtävissä työskenteleville
 - Influenssarokotuksen antama suoja on tärkeä päiväkotiin influenssakaudella työskentelemään meneville
 - Hepatiitti B (Hep A)
 - Matkarokotteet

Ulkomaille opiskelemaan lähtevän rokotukset

- Opiskeluterveydenhuollossa annetaan rokotukset, jotka opiskelija tarvitsee opiskeluun kiinteästi liittyvän ulkomailla tapahtuvan työharjoittelujakson vuoksi
- Itsenäiseen ulkomailla tapahtuvaan opiskeluun tarvittavat rokotukset annetaan kotikunnassa.
 - Kansallisen ohjelman ulkopuolisten rokotusten osalta kunnalla ei kuitenkaan ole velvoitetta hankkia näitä rokotteita. Ne opiskelija voi joutua kustantamaan itse
- Ulkomaille opiskelemaan lähtevän kannattaa tarkistaa kohdemaan tartuntatautiriskit ja oppilaitoksen vaatima suoja hyvissä ajoin ennen lähtöä
- Matkailijan terveysoppaassa on ulkomailla asumiseen liittyvää tietoa terveys- ja tartuntatautiriskeistä ja ohjeita suojautumiseen.
- [Vaihto-oppilaat ja muut opiskelijat \(Matkailijan terveysopas\)](#)

Sosiaali- ja terveysministeriön rokotuksista 149/2017, 2§

- Henkilölle, jolla on opiskelunsa vuoksi lisääntynyt vaara saada hepatiitti B-tartunta, annetaan **hepatiitti B-rokotus**. Terveysten ja hyvinvoinnin laitos määrittelee käytettävät rokotteet ja rokotusaiheet

Työperäisen hepatiitti B -altistuksen riski on riippuvainen

- 1) Työn luonteesta
- 2) Hep B kantajien määrästä hoidettavien joukossa
- 3) Viruksen määrästä veressä tai eritteessä
- 4) Vammatyypistä ja veren (tai muun eritteen) määrästä ihon läpäisevässä esineessä,
- 5) Ajasta, joka on kulunut siitä, kun altistava esine on poistettu potilaasta,
- 6) Altistuneen alueen puhdistuksen ja profylaksitoimenpiteiden tehosta (Hep B rokotus, hepatiitti B-immunoglobuliini).

Kansallisen Hepatiitti B -rokotusohjelman kohderyhmät

- Säännöllistä hoitoa saavat verenvuototautia sairastavat
- Ruiskuhuumeiden käyttäjät (anna myös HAV)
 - Ruiskuhuumeita käyttävien läheiset, kuten perheenjäsenet, asuinkumppanit ja seksikumppanit
- Hepatiitti B-infektiota sairastavien sekä oireettomien HBsAg-pos henkilöiden vastasyntyneet lapset, seksikumppanit ja samassa taloudessa asuvat
- Seksityöntekijät
- Henkilöt, joilla on pistotapaturman tai muun verialtistumisen vuoksi vaara saada hepatiitti B -tartunta, ja jotka ovat altistuneet muualla kuin työtehtävissä
- Alle 5-vuotiaat päiväkotilapset, kun ryhmässä tiedetään olevan HBsAg-positiivinen lapsi
- Vastasyntyneet lapset, kun ainakin toinen vanhemmista on lähtöisin maasta, jossa hepatiitti B on yleinen
- Hepatiitti C-viruksella infektoiduneiden äitien vastasyntyneet lapset
- Miehet, joilla on seksiä miesten kanssa
- **Työharjoittelussa tartuntavaaraan joutuvat opiskelijat**

Rokotettavat opiskelijaryhmät

- Terveystenhoitaja-, sairaanhoitaja-, kättilö-, laboratoriohoitaja-, röntgenhoitaja- ja lähihoitajaopiskelijat, ensihoidon opiskelijat, hammashoitaja- ja suuhygienistiopiskelijat
- Lääketieteen ja hammaslääketieteen opiskelijat
- Välinehuollon opiskelijat
- Vanginvartija- ja poliisiopiskelijat
- Yllämainittujen ryhmien lisäksi rokotus saattaa olla aiheellinen myös joillekin muille opiskelijaryhmille
 - **Näissä tilanteissa rokotuspäätös tehdään paikallisen harkinnan pohjalta**

Ulkomaalaiset opiskelijat

- Oikeus rokotteeseen opiskeluterveydenhuollossa liittyy yleiseen oikeuteen käyttää opiskeluterveydenhuollon palveluja
- Ulkomaalaisten henkilöiden lyhytaikaisiin harjoitteluihin tai vierailuihin Suomessa ei yleensä liity niin merkittävää riskiä, että hepatiitti B rokotus olisi heille tarpeellinen
- Jos näin työharjoittelun olosuhteista johtuen kuitenkin on, eikä henkilöllä ole Suomessa kotikuntaa tai oikeutta käyttää opiskeluterveydenhuollon palveluja, tulee hänen itse huolehtia hepatiitti B rokotuksestaan

Rokotusten toteutus

- Rokotetta annetaan kolme annosta, joista kaksi kuukauden välein ja kolmas 6-12 kk kuluttua ohjelman alusta
- Suoja saavutetaan, kun toisesta rokoteannoksesta on kulunut kaksi viikkoa
- Opiskelijaterveydenhuolto saa THL:n hankkimat rokotteet oppilaitoksen sijaintikunnan kautta
- Ainakin kaksi annosta rokotetta tulee olla annettuna ennen sellaista harjoittelujaksoa, johon liittyy riski hepatiitti B tartuntaan
- Rokotuksiin ovat oikeutettuja sekä opintonsa aloittavat että jo parhaillaan opiskelevat henkilöt, joilla ei ole rokotussuojaa

Tartuntatautilain mukainen suoja opiskelijan työharjoittelua varten

- Samat perusperiaatteet kuin työntekijän rokotussuojan suhteen
 - Opiskeluterveydenhuollon rooli
 - Oppilaitoksen rooli?
 - Työharjoittelupaikan rooli

Opiskelijoiden rokotukset potilaiden suojaamiseksi

Opiskelijoiden informointi sote -toimipisteissä tehtävän työharjoittelun edellyttämästä rokotussuojasta

- Osa opiskelijavalintaprosessia
- Sote -toimipisteen on määritettävä ne tilat, joissa hoidetaan infektioautien vakaville seurauksille alttiita asiakkaita tai potilaita
- Sote -toimipisteen on välitettävä tieto opiskelijoilta vaadittavasta rokotussuojasta oppilaitoksille

Opiskeluterveyshuollon suorittama rokotustarpeen arviointi ja täydennysrokottaminen

- Opiskelija päättää luovuttaako rokotuksia tai soveltuvuutta koskevia tietoja oppilaitokselle tai työharjoittelupaikan työnantajalle

Sote toimipiste päättää opiskelijan hyväksymisestä työharjoitteluun huomioiden TT lain 48§:n vaatimukset

